

Els embolics dels Hoover

Joaquim Biendicho ens acosta a les aventures d'uns personatges singulars que es mouen a un ritme frenètic en un atrotinat viatge per la Mediterrània

Novel·la

PER ANTONI ZARAGOZÀ

■ Amb *Els embolics dels Hoover* (Bromera 2011), una divertida i entretinguda novel·la entorn a un multimilionari nord-americà, la dona i les filles, durant un atrotinat viatge en creuer per la Mediterrània, **Joaquim Biendicho** ha estat guardonat amb el *Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira*.

De camí cap Alzira, Biendicho, professor a Tarragona d'un Institut de Secundària, del qual parla amb orgull, tingué l'amabilitat de deturar-se a València per enraonar sobre la seua obra, el seu procés de creació, les seues inquietuds, els seus fantasmes literaris, les seues lectures... Heus-ne ací cinc cèntims.

«Després de 1937, un recull d'històries durant la Guerra Civil, volia escriure una història diferent, amb la qual m'ho passara bé escrivint-la i el lector en fruita a grapats llegint-la. *Els embolics* no té cap altra pretensió: divertir i entretenir. «És cert que l'argument pot

ser fràgil, que no tinga prou solidesa o que s'aguante pel cap dels dits; tampoc m'importa massa ni em lleva la son. Tot depén, al capdavall, de com es conte i del ritme i nervi narratiu, que en aquesta novel·la és frenètic, diabòlic. Tal i com jo ho volia».

«M'interessa molt la literatura en anglés, com ara **Carver**, **Cheever**, **Connolly**, per la manera de narrar: amb una prosa que sembla fàcil, senzilla, amb ritme àgil i llegidor; també m'interessa **Alberto Moràvia**, i, a casa nostra, **Quim Monzó** o **Empar Moliner**, per la brevetat i lucidesa dels seus contes. Qualsevol història pot contar-se en només uns pocs fulls».

«He hagut de treballar de valent el llenguatge, perquè s'adequara amb la història que volia contar i com la volia contar. Buscava que els detalls, els diàlegs, i el vocabulari, estigueren més acostats a la parla col·loquial. Això

facilitaria la comunicació amb el lector i faria més àgil i llegidora la lectura».

Els embolics dels Hoover gira entorn de la figura del senyor Hoover, un multimilionari nord-americà, en viatge d'esplai per la Mediterrània; un personatge impulsiu, eixelebrat, un xarlaita de fira, capaç d'estar al telèfon al temps que dóna ordres als seus subordinats, enraona amb la seua dona, o dóna consells a les filles. El seu tarannà està clarament inspirat en el protagonista de la pel·lícula *Un, dos, tres*, de **Billy Wilder**, que és genial, fascinant, increïble, i humà, molt humà. «Tanmateix, al poc m'adoní que havia creat un personatge incomplet, mancat de matisos. Llavors haguí de crear uns altres personatges, com ara els dos que, junt amb Hoover, narren a tres veus la novel·la: l'Andreu Farré, que ac-

JOAQUIM BIENDICHO
Els embolics dels Hoover
► XXII Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira 2010
► ALZIRA, BROMERA, 2011.

cepta fer de guia turístic de la família Hoover, i l'Adsija, la seua dona, que tractarà en tot moment de posar tretall a les decisions i pensaments del seu home».

«És clar que els personatges són exagerats, i si estan més prop d'una caricatura que no de persones reals és per una raó: que la novel·la està narrada des de tres punts de vista diferents, tres mirades subjectives: el senyor Hoover, l'Andreu Farré i la senyora Hoover. Tots tres conten allò que veuen i tal com ho entenen o senten; allò que el lector llig pot ser no és la realitat, sinó les reflexions i els pensaments de cada un dels narradors, bo i immersos en una sèrie de situacions que els afecten d'una manera particular. A més, he volgut que tingueren la singular complexitat psicològica del millor cine de **Woody Allen**. Es tracta, doncs, de tres veus subjectives».

«He tractat d'escriure una novel·la en què el lector passe una molt bona estona llegint-la: contemplant atònic com la desaparició d'una de les filles dels Hoover desferma una allau de despropòsits, un seguit d'esdeveniments eixelebrats i divertits, a través de diferents escenaris de la Mediterrània»...

La ressaca de la modernitat

El periodista d'Ondara juga amb la hipèrbole per dibuixar l'absurda condició moderna... amb *Efectes secundaris*

Contes

POR PURIFICACIÓ MASCARELL

■ La hipèrbole és el recurs retòric basat en l'exageració d'un concepte per cridar l'atenció del lector i, alhora, forçar-lo a mesurar quant hi ha de cert dins l'excés literari. *Efectes secundaris*, el recull de contes de **Jovi Lozano-Seser**, premiat amb el Soler i Estruch de Narrativa de Castelló de la Ribera 2010, es fonamenta en el mecanisme de la hipèrbole per dibuixar una societat enganxada a les noves tecnologies, les dietes, les hipoteques, els ansiolítics i la rutina mediocre. Són les ad-

diccions que ha creat la vida moderna. L'encert del jove periodista d'Ondara és dur-les a extrems hilarants, però permetent que el lector trobe, enmig del maremagnum hiperbòlic, un punt d'identificació en cada història. De fet, els personatges de Lozano-Seser tenen un caire familiar que els fa perfectament reconeixibles. Perquè tot el món ha viatjat per exhibir-ho davant els amics a les xarxes socials o ha recomptat les calories d'un dolç amb sentiment de culpabilitat.

Un llibre que denuncia l'absurda condició moderna no podia deixar de banda l'humor

i la ironia. Al conte *El naixement dels noms comuns*, una mare obsessionada amb les celebritats de les revistes bateja a les seues filles amb els arxiconeguts noms de **Shakira**, **Kylie** i **Madonna**. El relat es transforma en paròdia quan la mare envia missatges de text als programes del cor per llegir-se a la pantalla dient «t'estime, Shakira». Altres dos contes critiquen les desmesures i falsetats de l'art modern: fins i tot una vaixela feta amb farlopa per un camell espabilat i lliurada per error del servei postal a un certamen de ceràmica pot encisar als crítics més experts. Paradoxes de la societat actual on és possible en-

JOVI LOZANO-SESER
Efectes secundaris
► Premi Soler i Estruch de Narrativa de Castelló de la Ribera 2010
► EDICIONS DEL BULLENT, 2011

amorar-se gràcies a una averia del mòdem o fer-se amic dels albanesos que entren a furtar a ta casa.

Són elogiabls els recursos imaginatius de l'autor, tot i que la qualitat dels relats resulta desigual i l'estil manca de la polidesa adequada: certes incoherències de contingut, alguns descuits sintàctics, reiteracions lèxiques, ús incorrecte dels connectors... Potser caldria, també, recordar el decàleg del bon contista de **Poe** per aconseguir una major tensió a la trama i guanyar en rotunditat als desenllaços. El conte és el gènere literari més complicat, car és un mecanisme de relloteria on cap peça pot fallar. Per això mateix és d'agrair que apareguen joves escriptors valencians disposats a atrevir-se a jugar amb ell.

Cançoner del gai saber

Escrits d'inspiració petrarquista centrats en la camaraderia masculina i que són fruit del respecte, el sentiment i la imaginació

Poesia

PER J. RICART

■ Com succeeix en molts debuts literaris —i aquest no és cap excepció— les úniques referències de l'autor són les que figuren a la solapa: **Francesc Aledón** (València, 1947), mestre de professió i en l'actualitat estudiant de valencià i italià. Tanmateix, el que més ens ha d'importar és el seu treball *I jo he gosat imaginar*, concebut a la manera d'un cançoner d'amor petrarquista per la seua successió cronològica. Gràcies a aquesta ordenació podem seguir la introspecció personal allarg d'uns se-

tanta poemes, des de la primera trobada amb l'amant (estiu del 2009) fins el seu comiat (primavera del 2010). I és que en les seues pàgines vida i obra interaccionen amb una forta sinèrgia, fins al punt d'essorrar fronteres, amb el consegüent perill d'obtenir versos, de vegades, desiguals, on prima més l'anècdota biogràfica.

Aquest cançoner se centra en la camaraderia masculina: un sentiment a mig camí entre l'amistat i l'amor, o millor dit, a la inversa, que recorda per la seua temàtica a alguns sonets que **Miguel Angel** va dedicar a **Tomasso Cavalieri**. En tota l'obra és palesa una continua tensió entre carnalitat i espiritualitat que ens remet indefugiblement a **Ausiàs March**. Per una banda

l'autor estima a través d'un fort platonisme basat en l'admiració i la virtut: *Així t'estime; / doncs, si gran és el respecte, / encara és més gran / l'amor que sent*. Fins i tot, aquesta idealització arriba a la hipèrbole d'establir comparances amb la figura d'un cavaller (XXI). No obstant això, el poeta no podrà escapolar-se dels paranys del desig: *Hui just fa un any / que hi aparegueres / amb els teus pantalons texans / blaus / marcant al punt exacte / el volum precís / just per moure la imaginació / fins el límit de la innocència*. (II)

Seguint la tradició dels grans trobadors Aledón reprèn la

FRANCESC ALEDÓN
I jo he gosat imaginar // Ed io ho osato immaginare
► Edició bilingüe
► L'EIXAM, TAVERNES BLANQUES, 2011

imatge de l'amor com una càrrec (XXXI), com aliment de l'ànima (XXXIII) el tòpic de l'amor secret (XVII) amagant el nom del seu estimat amb *Far o Liberto* o recreant l'antic gènere de l'albada (XXII).

D'igual forma el seu estil és conscientment deutor, a manera d'homenatge del poeta saforenc, pel que fa a l'ús de les imatges marineres, i pel gust pel símil, més que no pas la metàfora. L'aposta d'Aledón resulta, sens dubte, (i tant si agrada com si no el lector) decididament honesta i valenta. No sols pel tema de *l'amor que no gossa dir el seu nom* sinó per la seua veu a contracorrent fora de modes i estètiques; i el seu talent a l'hora d'aprofitar al segle XXI les velles formes del gai saber.